

dávkou žalobceovou 1634 K 78 h neuhasl. Okolnost, že pohledávka Čeňka Š-a na výplatu hyperochy byla pro pohledávku žalovaného zabavena a tomuto k vybrání od vydražitele přikázána, jest bez významu, poněvadž soud zabavení povolující správnost údajů návrhu exekučního zkoumá jen po stránce formální a nezabývá se materiálním právním poměrem stran.

Čís. 1497.

Lze kompenzovati i pohledávku, jež v čase, kdy se kompenzuje, již preklusí zanikla, jen když trvala po právu v době, kdy pohledávky se střetly.

(Rozh. ze dne 14. února 1922, Rv II 413/21.)

Žalobce o zaplacení kupní ceny za zboží, dodané v r. 1920 bylo o b ě m a n i ž š í m i s o u d y vyhověno. Žalovaný uplatňoval pohledávku navzájem, tvrdě, že žalobce vrátil mu v roce 1920 zapůjčené povozy ve stavu poškozeném. O d v o l a c í s o u d neuznal namítanou pohledávku mimo jiné proto, že ji žalovaný neuplatňoval ve 30 denní lhůtě § 982 obč. zák.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání a uvedl mimo jiné

v d ů v o d e c h:

Nelze sice sdíleti názor odvolacího soudu, že žalovaný nemůže navzájem namítati pohledávku za přílišné opotřebování vozů, jež prý žalobci půjčil, poněvadž jeho nárok náhradní podle § 982 obč. zák. jest prekludován. Podle § 1438 obč. zák. ruší se kompenzace schopné pohledávky, jakmile se střetnou, a pokud se vyrovnají samy sebou t. j. mocí zákona. Aby tento účinek nastal, jest ovšem zapotřebí dlužníkova projevu vůle k němu se nesoucího. Střetnutím se kompenzabilních pohledávek tyto tudíž zanikají po samém zákonu, ale jen pod podmínkou, že k tomu oprávněný kompenzaci uplatní, takže kompenzace, je-li uplatňována, účinkuje ex tunc t. j. od té doby, kdy pohledávky, jako kompenzace schopné se střetly. Muže tedy pohledávka, zaniklá preklusí, poněvadž nebyla v čas uplatňována, býti kompensována s pohledávkou, která vznikla dříve, než vzájemná pohledávka preklusí zanikla, jsou-li tu ostatní předpoklady kompenzace. V tomto případě však neuznaly nižší soudy vůbec za prokázáno, že přísluší žalovanému nějaká pohledávka proti žalobci ze zmíněného právního důvodu. Okresní soud poukazuje k tomu, že není dokázáno, kolik by činily náklady opravy, a odvolací soud zjišťuje, že v té příčině ani doplnění důkazu v druhé stolici nemělo výsledku pro žalovaného příznivého. Vzájemná pohledávka žalovaného není tedy kompenzace schopná, poněvadž není likvidní a její pravost nemůže býti ve sporu zjištěna, ježto žalovaný nenabídl potřebných k tomu důkazů.

Čís. 1498.

Zrušil-li v rozepři o hodnotu do 1000 Kč odvolací soud bez výhrady pravomoci rozsudek první stolice, zamítнувši určovací žalobu pro nedostatek předpokladů § 228 c. ř. s., jest proti napotomnímu rozsudku odvolacího soudu, potvrdivšímu věcné rozhodnutí první stolice o určovací ža-